

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФОНДОВИЙ РИНОК»
	Рівень вищої освіти: Другий (магістерський) Спеціальність: <u>072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u> Рік навчання: <u>1-й</u>, семестр <u>2-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>6 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Фінанси, банківська справа та страхування</u> Мова викладання: <u>українська</u>
Лектор курсу	к.е.н., доц. Марценюк Олена Василівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	ovm-r@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Фондовий ринок» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 180 год.: лекції – 32 год.; практичні заняття 28 год., самостійна робота - 120 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, семінарські заняття, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з таких дисциплін: «Міжнародний агробізнес».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Управління банківською діяльністю», «Фінансові інновації», а також при проходженні виробничої практики та виконанні кваліфікаційної роботи.

Призначення навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на забезпечення фундаментальної і практичної професійної підготовки в області теорії і практики фінансово-економічних відносин, які виникають у процесі функціонування фондового ринку. Освітня компонента «Фондовий ринок» забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін, тому важливим є набуття практичних навичок та вмінь з даної дисципліни. Завдяки дисципліні «Фондовий ринок» забезпечується теоретико-методологічний зв'язок між загальнотеоретичною та прикладною підготовкою фахівців.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Фондовий ринок» є формування у студентів системи знань, що дозволяють їм скласти об'єктивне уявлення про

загальні засади функціонування фондового ринку, його структуру і принципи роботи учасників, нормативно-правове забезпечення; визначення особливостей регулювання та ліцензування діяльності професійних учасників фондового ринку; розкриття особливостей обігу різних видів фінансових інструментів на фондовому ринку; визначення особливостей використання професійних програмних продуктів для торгівлі цінними паперами; розкриття підходів до оцінювання фінансових інструментів на фондовому ринку; розкриття особливостей процесу прийняття торговельних рішень на фондовому ринку; отримати системну інформацію про діяльність на фондовому ринку, особливості розвитку фондових ринків у різних країнах світу та Україні.

Завдання вивчення дисципліни

Вивчення навчальної дисципліни «Фондовий ринок» сприятиме розумінню загальних положень, принципів і методів, загальних умов функціонування фондового ринку; розвиток здібностей і формування навичок, що дозволяють здійснювати діяльність на сучасному фондовому ринку.

Теоретична та практична підготовка, самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення, використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформулювати такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність :

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

спеціальні (фахові) компетентності:

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1: Сутність, функції та структура фондового ринку	2	2	7
2	Тема 2: Регулювання фондового ринку	2	2	7
3	Тема 3: Інфраструктура фондового ринку та його професійні учасники	2	2	7
4	Тема 4: Інститути фондового ринку	2	2	7
5	Тема 5: Інформаційно-рейтингові агентства та їх інформація	2	2	8
6	Тема 6: Цінні папери та ціноутворення на фондовому ринку	2	2	8
7	Тема 7: Інформаційні технології на фондовому ринку	2	2	8
8	Тема 8: Арбітраж та спекуляції	2	-	8
9	Тема 9: Основи функціонування біржового ринку цінних паперів	2	2	7
10	Тема 10: Організація біржової торгівлі та здійснення біржових операцій	2	2	7
11	Тема 11: Особливості функціонування ф'ючерсних бірж	2	2	7
12	Тема 12: Біржові центри світу	2	2	7
13	Тема 13: Фондові ринки розвинутих країн	2	2	8
14	Тема:14 Фондові ринки інших країн світу	2	2	8
15	Тема15: Міжнародний фондовий ринок	2	2	8
16	Тема 16: Міжнародний ринок акцій, боргових цінних паперів та деривативів	2	-	8
Разом		32	28	120

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота студента організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	30	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	30	2 рази на семестр	Тестування
Разом		120		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Алескерова Ю.В. Фінансовий ринок. Підручник. Хмельницький. 2019 р. 384 с.
2. Арутюнян С. С., Добриніна Л.В. Фінансовий ринок: навч. посібн. Київ: Гуляєва В.М., 2018. 484 с.
3. Вдовенко Л.О. Гроші і кредит. Навч. посіб. К.: ФОП Корзун Д.Ю. 2013. 186 с.
4. Вдовенко Л.О. Кредитування в АПК. Навчальний посібник-Вінниця. 2019. 148 с.
5. Коваленко Ю.М., Ковернінська Ю.В. Фінансовий ринок : підручник: у 2 т. Ірпінь: Університет ДФС України, 2018. 830 с.
6. Руденко Л.В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: Підручник. К.: Центр навчальної літератури. 2017. 632 с
7. Слав'юк Н. Р. Ринок фінансових послуг: навчальний посібник. Національний університет "Києво-Могилянська академія". Київ: НаУКМА, 2022. 205 с.
8. Стратегія фінансового сектору України до 2025 року. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/Strategija_financovogo_sectoru_ua.pdf
9. Трусова Н. В., Нестеренко С. А., Якушева І. Є. Фінансовий ринок: навч. Посібн. Мелітополь: Видавничий будинок ММД, 2021. 236 с.

Додаткова література

1. Марценюк О.В., Відерська В.П. Банківська система України: сучасний стан та перспективи розвитку. *Polish journal of science*. 2020. № 26. Vol. 2. С. 10-16. URL:<https://www.poljs.com/wp-content/uploads/2020/04/POLISH-JOURNAL-OF-SCIENCE-%E2%84%9626-2020-VOL.-2.pdf>.
2. Марценюк О.В., Руда О.Л. Аналіз сучасного стану функціонування фондового ринку України. *The scientific heritage*. 2020. № 47. Vol. 7. Р. 41-52 URL:<http://tsh-journal.com/wp-content/uploads/2020/06/VOL-7-No-47-47-2020.pdf>.
3. Martseniuk O. V. Current trends in the development of the insurance market of Ukraine in the conditions of evropean integration. *Colloquium-journal*. 2021. №3 (90). Р. 38-47. URL: <http://www.colloquium-journal.org/wp-content/uploads/2021/01/colloquium-journal-390-chast-4.pdf>.
4. Martseniuk O., Ruda O. Financial mechanism in the system of economic vectors of development of Ukraine. *Economic and legal principles of economic growth in the post-crisis period: collective monograph*. Pasichnyk Yu., Lyashenko V., Radchenko O., Sukach O. [Ed. by Doctor of Economics Sciences, Prof. Yu. Pasichnyk]. Shioda GmbH. Steyr. Austria. 2021. Section IV. Р. 72-96.
5. Martseniuk O.V. Current state and directions of integration of ukraine's pension system into the european and world pension system. *Global trends and prospects of socio-economic development of Ukraine*. Scientific monograph. Baltija Publishing. 2022. Р. 177-204. ISBN: 978-9934-26-193-0. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-193-0>.

6. Martseniuk O.V. Current trends and problems of the market of civil liability insurance of vehicle owners and ways to solve it. *Theoretical and practical aspects of the development of modern scientific research*. Scientific monograph. Baltija Publishing. 2022. Part 1. P. 129-158. ISBN: 978-9934-26-195-4. DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-195-4>.

7. Martseniuk O. Trends in digitalization in the insurance market of Ukraine. *Digitalization and information society. Selected issues*. 2022. Monograph 53. Part 3. P. 283-294. ISBN 978-83-963977-6-8. DOI: 10.54264/M008.

8. Martseniuk O. Internet banking - innovative development of the banking sector in Ukraine. *Information and innovative technologies in the turbulence era*. 2022. Monograph 60. P. 263-283. ISBN 978-83-965554-2-7. DOI:10.54264/M014

9. Martseniuk O.V., Lichman O., Dominchak R. Current stock market development trends and their impact on business development. *Причорноморські економічні студії*. 2023. Вип. 80. С. 169-173. DOI: 10.32782/ bses.80-25.

10. Руда О.Л., Марценюк О. В. Діяльність банків в системі протидії легалізації доходів одержаних злочинним шляхом. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. DOI: 10.32782/2524-0072/2024-59-129. URL: <https://economyand society.in.ua/index.php/journal/article/view/3493>

11. Марценюк О.В., Руда О.Л. Буяльська В.М. Тенденції ринку банківських послуг в умовах воєнного стану та у післявоєнному відновленні України. *Агросвіт*. 2024. № 6. С. 134-142. DOI: 10.32702/2306-6792.2024.6.134

12. Руда О.Л., Марценюк О.В., Гусак Я.В. Валютний ринок та його регулювання в умовах війни. *Ефективна економіка*. 2024. № 4. DOI: 10.32702/2307-2105.2024.4.70. URL: <https://www.nayka.com.ua/index.php/ee/article /view/2896/2932>

13. Марценюк О.В., Руда О.Л. Діяльність страхових компаній в умовах воєнного стану та їх роль у післявоєнному відновленні України. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2024. № 1 (67). С. 7-23. DOI: 10.37128/2411-4413-2024-1-1

14. Марценюк О.В., Руда О.Л. Гайдамащук Б.В. Особливості розвитку майнового страхування в Україні: реалії та перспективи. *Агросвіт*. 2024. № 10. С. 122-130. DOI: 10.32702/2306-6792.2024.10.122

15. Марценюк О.В., Руда О.Л., Олексієнко Є.І. Участь банків і страхових компаній у формуванні системи недержавного пенсійного страхування. *Ефективна економіка*. 2024. № 7. DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.7.82>. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/view/4258/4293>

16. Марценюк О.В., Руда О.Л., Озвенчук О.А. Можливості оптимізації бізнес-процесів та впровадження інноваційних рішень і нових технологій. *Ефективна економіка*. 2024. № 8. DOI: 10.32702/2307-2105.2024.8.74. URL:<https://nayka.com.ua/index.php/ee/article/ view/4486/4521>

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Офіційний сайт Національного банку України. URL:<http://www.bank.gov.ua>
5. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL:<http://www.nssmc.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Світового банку. URL:<http://www.worldbank.org.ru>
7. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://nfp.gov.ua>
8. Офіційний сайт. Нормативні акти України. URL: <http://www.nau.ua>
9. Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL: <http://www.uaib.com.ua/>.
10. Інформаційно-аналітичний портал рейтингового агентства «Рюрік». URL: <http://rurik.com.ua/main-definitions.html>.
11. Інформаційно-аналітичний портал рейтингового агентства «Кредитрейтинг». URL: <http://www.credit-rating.ua/ua/about-rating/terms/>
12. Інформаційно-аналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку. URL: <http://www.ufin.com.ua/shkala-kred-reit.htm>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ п.п.	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Робота на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	5
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Робота на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	5
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів

набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до іспиту. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для іспиту
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни